

การประมวล กลั่นกรอง และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ปี 2550

*****

หลักการและเหตุผล

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาคณะทำงานได้เริ่มกำหนดแนวคิดเชิงระบบสำหรับการประมวล กลั่นกรอง และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบอย่างเป็นรูปธรรม โดยเลือกใช้ประโยชน์จากระบบ IT ที่กรม มีการดำเนินการพัฒนามาก่อนหน้านี้แล้วอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เกิดผลผลิตหลักของการดำเนินการที่ชัดเจน 2 ประการ กล่าวคือ

1) KM Website ของกรม ซึ่งใช้เป็นคลังความรู้ชั่วคราว บนระบบ Website หลักของกรม (www.doae.go.th) ในการรวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ทั้งในลักษณะเรื่องเล่า และ Best Practice ของ จังหวัดนาร่อง

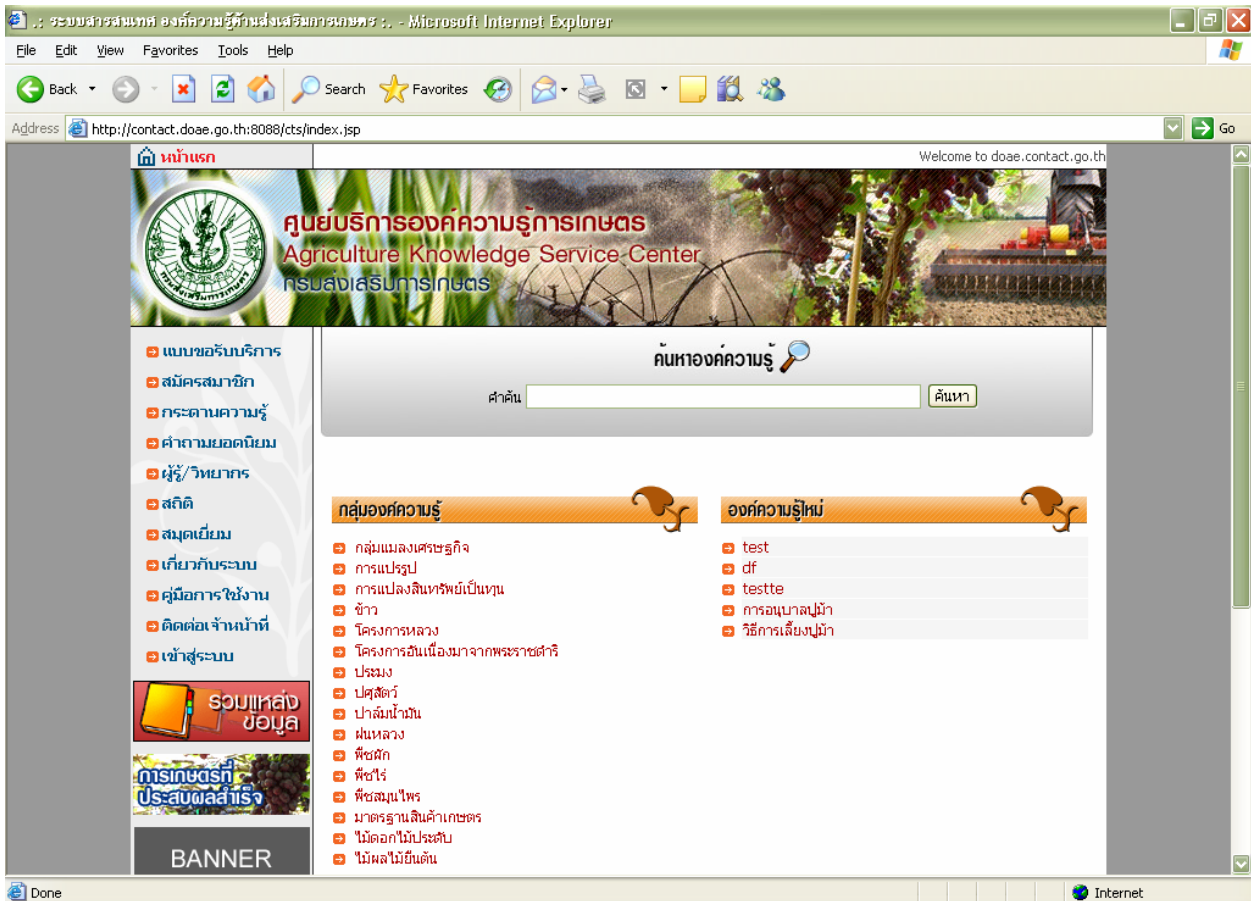
2) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของจังหวัดนาร่องสู่การปฏิบัติเพื่อถอดองค์ความรู้ที่ได้ เรียนรู้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือประสบการณ์การทำงาน และเขียนเป็นเรื่องเล่า และ/หรือ Best Practice นำเข้าระบบ เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ

นอกจากนี้ ในการดำเนินงานปกติของกรม โดยศูนย์สารสนเทศได้พัฒนา Website ระบบ สารสนเทศองค์ความรู้ด้านส่งเสริมการเกษตร (Contact Center) และได้ใช้งานมาระยะหนึ่ง ซึ่งเมื่อประเมิน ระบบพบว่ายังมีปัญหาการส่งเสริมการเข้าถึง และการสร้าง รวบรวม และกลั่นกรององค์ความรู้ที่เกิดจากการ ปฏิบัติจริงขึ้นเผยแพร่ การปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ในปี 2549 กรมจึงได้พัฒนาระบบต่อจากระยะ ที่ 1 โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นตัวพัฒนาเพื่อแก้ไขจุดอ่อนด้อยเพื่อให้ระบบมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อผู้ใช้งานเป็นเวทีของเกษตรกรประชาชนทั่วไป และ เจ้าหน้าที่ในการ การถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ด้านการเกษตรต่างๆ อย่างกว้างขวาง

ระบบสารสนเทศองค์ความรู้ด้านส่งเสริมการเกษตร ระยะที่ 2 หรือเรียกขื่ออย่างง่ายว่าศูนย์บริการ องค์ความรู้การเกษตร จะเน้นการให้บริการองค์ความรู้จากกลุ่มคำขององค์ความรู้ทางการเกษตรที่ได้กำหนด ขึ้นมาเพื่อให้ผู้สืบค้นข้อมูลสามารถเข้าถึงแหล่งองค์ความรู้ได้ทันที รวมทั้ง สามารถเข้าไปสืบค้นที่ URL ทางการเกษตรที่ได้จัดสรรเอาไว้ในระบบไม่น้อยกว่า 4 แหล่งแล้ว จุดเด่นอีกอย่างคือ เมนูแบบขอรับบริการ ที่สามารถส่งคำถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้รู้ทางการเกษตร ได้ตอบคำถามกลับมายังระบบและผู้ถามได้ทันที รวมทั้ง การสมัครเป็นสมาชิกของระบบเพื่อสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ของสมาชิกเข้ามาเผยแพร่ในระบบ ได้ ระบบนี้จะมีเมนูการใช้งานถึง 11 รายการ ตามรูปภาพ ที่ 1

ทิศทางสำคัญของการจัดการความรู้ของกรมในปี 2550 เน้นการพัฒนาต่อยอด บูรณาการให้เนียนไป กับเนื้องานปกติ สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร มีเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ขยาย จากกลุ่มเป้าหมายเดิม 18 จังหวัดนาร่อง กอง/สำนักที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง เป็นครอบคลุมทุกหน่วยงานทั้งใน ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ส่งผลให้เกิดกลุ่มเป้าหมายใหม่ 58 จังหวัด สำนักงานระดับเขตอีก 6เขต ซึ่งหาก พิจารณาลงไปถึงเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ ที่กรมกำหนดเลือกสำหรับการจัดการความรู้ปี 2550 ขนาดของกลุ่มเป้าหมายจะมีจำนวนมาก ดังนี้

- เจ้าหน้าที่ของกรมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 13,384 คน
- ศูนย์การเรียนรู้การเกษตรพอเพียง 2,062 ศูนย์
- เกษตรกรที่ทำการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างปลอดภัย และ/หรือมีประสิทธิภาพ จำนวน 310,000 ราย

รูปภาพที่ 1 หน้า Website ศูนย์บริการองค์ความรู้การเกษตร (ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร, 2550)

ดังนั้นในด้านการประมวล กลั่นกรอง และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ กรมได้ตระหนักถึงทุนเดิมที่สำคัญคือ การพัฒนาศูนย์บริการองค์ความรู้การเกษตร ซึ่งมีความพร้อมที่จะใช้งานแล้วภายใต้การบริหารระบบ กำกับ ดูแลในเนื้องาน และงบประมาณปกติตามกรอบหน้าที่ของศูนย์สารสนเทศ และผลผลิตของการดำเนินงาน 2 ประการที่กล่าวถึงข้างต้นซึ่งถือเป็นจุดแข็ง ประกอบกับการใช้ Internet เป็นช่องทางการสื่อสารหนึ่งของกรมที่ถูกพัฒนาเป็นวัฒนธรรมการสื่อสารขององค์กร ดังนั้น กรมจึงกำหนดให้พัฒนาต่อ

ขอคให้ ศูนย์บริการองค์ความรู้การเกษตร เป็นคลังความรู้ที่มีเอกภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 2 ขั้นตอน โดยสรุปดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสลาย KM Website ที่ได้จัดทำเป็นคลังความรู้ชั่วคราวในปี 2549 โดยการถ่ายโอนข้อมูลไปสู่ Website ศูนย์บริการองค์ความรู้การเกษตร และการรวบรวมแหล่งความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ตาม Website ต่างๆ ของกรม

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการนำผลผลิตที่ได้จากการกระบวนการดำเนินงานจัดการความรู้ การองค์ความรู้ในปี 2550 เข้าสู่ Website ศูนย์บริการองค์ความรู้การเกษตร โดยมีการประมวล กลั่นกรอง และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบซึ่งได้ออกแบบปรับปรุงต่อขอจากปี 2549 เพื่อเอื้อต่อการขยายการปฏิบัติสู่กลุ่มเป้าหมายใหม่ของการจัดการความรู้กรมส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การปฏิบัติการทั้ง 2 ขั้นตอน จะควบคู่ไปกับการบริหารความเปลี่ยนแปลง โดยการส่งเสริมการเข้าถึง การประชาสัมพันธ์ การติดตาม วัดผล และการแก้ไขปัญหาอุปสรรค รายละเอียดตามแผนภูมิที่แนบ

รายนามคณะทำงานย่อยด้านระบบฐานข้อมูลและเว็บไซต์

1. นางสาวทัศนีย์ ชิงดวง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 7วช	ศูนย์สารสนเทศ (ที่ปรึกษา)
2. นางวิลาวัลย์ วงษ์เกษม	นักวิชาการเกษตร 7ว	สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
3. นางอุษา ทองแจ่ม	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 6ว	กองแผนงาน (หัวหน้าคณะ)
4. นายวิรัช จันทรโรทัย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 6ว	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
5. นางสาวมณฑิลา อุทัยฉาย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 4	ศูนย์สารสนเทศ
6. นางสาวอาชิตา ปัญญาฟู	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 4	ศูนย์สารสนเทศ
7. นางสาวนารีรัตน์ บัลลังก์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 3	ศูนย์สารสนเทศ

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม		วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)
1.	การพัฒนาฐานข้อมูลผู้รู้/วิทยากร เกษตรแบบ on-line	เพื่อให้ระบบเป็น ศูนย์กลาง ฐานข้อมูลผู้รู้/ วิทยากรเกษตร	เม.ย. 50 – มิ.ย. 50	

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)
<p>1.1 ศึกษา วิเคราะห์ระบบฐานข้อมูล ผู้รู้/วิทยากรเกษตรที่มีอยู่เดิมใน เว็บไซต์ต่างๆ ของกรมฯ</p> <p>1.2 ประชุมหารือกับผู้ดูแลระบบ ฐานข้อมูลผู้รู้/วิทยากรเกษตรที่มีอยู่ เดิมในเว็บไซต์ต่างๆ ของกรมฯ เพื่อ ร่วมกันบูรณาการฐานข้อมูลเป็น ระบบเดียวกัน หรือเชื่อมโยงกัน อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความ สะดวก 3 ประการ ผู้ใช้เข้าถึงง่าย Admin ดูแลสะดวกไม่เป็นภาระ ผู้ ปฏิบัติในการ Update ข้อมูลทำการ Update ข้อมูลที่เดียวเบ็ดเสร็จ</p> <p>1.3 ชำระข้อมูลที่มีอยู่เดิม</p> <p>1.4 การจัดทำคู่มือ</p> <p>1.5 เผยแพร่ใช้ระบบเพื่อให้ จว. ตรวจสอบ / แก้ไข</p>	<p>แบบ on-line</p> <p>ซึ่งบูรณาการ และ/ หรือเชื่อมโยงกับ ฐานข้อมูลผู้รู้/ วิทยากรเกษตรที่มี อยู่เดิมในเว็บไซต์ ต่างๆ ของกรมฯ ซึ่งผู้รับผิดชอบใน พื้นที่ระดับจังหวัด สามารถเข้า ปรับปรุงข้อมูลได้ เอง</p>		
<p>2. การพัฒนาระบบการเผยแพร่องค์ ความรู้ (เรื่องเล่า)</p> <p>2.1 การถ่ายโอนข้อมูลเรื่องเล่า (KA) จากหน้าเว็บเดิม</p> <p>2.2 การจัดทำคู่มือการใช้งาน</p> <p>2.3 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนนำ ข้อมูลขึ้นสู่ระบบ (เว็บกรม / RW / DW)</p>	<p>เพื่อให้ระบบเป็น ศูนย์กลางคลังองค์ ความรู้ที่เป็นเรื่อง เล่าจากเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต่างๆซึ่งผู้เล่า สามารถนำเรื่อง องค์ความรู้ขึ้น ระบบได้เองแบบ on-line และระบบ จะจัดการหมวดหมู่ และเข้า Index แสดงสถานะใน</p>	<p>เม.ย. 50 – พ.ค. 50</p> <p>เม.ย. 50 – พ.ค. 50</p> <p>พ.ค. 50 – ก.ย. 50</p>	

	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)
		สารบัญองค์ความรู้ใหม่โดยอัตโนมัติ		
3.	<p>การพัฒนากระบวนการเผยแพร่องค์ความรู้ (Best Practice)</p> <p>3.1 ปรับปรุงระบบฐานข้อมูล Best Practice ในเว็บ KM และเชื่อมโยงข้อมูลกับเว็บไซต์ Contact Center</p> <p>3.2 การถ่ายโอนข้อมูล (Best Practice) จากหน้าเว็บเดิม</p> <p>3.3 การจัดทำคู่มือการใช้งาน</p> <p>3.4 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ (เว็บกรม / RW / DW)</p>	เพื่อให้มีระบบคลังความรู้ แบบ on-line ที่ตอบสนองต่อระบบการกลั่นกรอง และประมวลองค์ความรู้แบบ Best Practice ที่กำหนด	มี.ย. 50-ส.ค. 50	
4.	การถ่ายทอดความรู้การใช้ระบบ Contact Center ให้กับคณะทำงาน KM	เพื่อให้คณะทำงานในฐานะผู้ที่จะต้องทำหน้าที่ประสานงานกับเขต และจังหวัดมีความเข้าใจ สามารถใช้ระบบเป็น และให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่เขต และจังหวัดได้ในระดับหนึ่ง	มี.ย. 50	2,000
5.	การนำข่าวประชาสัมพันธ์ขึ้นเว็บ โดยกำหนด Username / Password ให้ผู้แทนคณะประชาสัมพันธ์ KM	เพื่อให้มีการนำข่าวประชาสัมพันธ์ขึ้นระบบได้รวดเร็วขึ้น	มี.ย. 50	
6.	ไปดูงานที่ TOT เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการถอดองค์ความรู้จากเจ้าหน้าที่ที่เกษียณอายุราชการ	เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแนวทางพัฒนา	ส.ค. 50	3,600

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)
แล้วเพื่อให้ความรู้ผู้องค์กร	สำหรับการ ดำเนินการในส่วน ของกรม		
7. สรุปผลรายงานความก้าวหน้าของ การนำเข้ของค้ความรู้สู่ระบบเสนอ ผู้บริหารทราบเป็นระยะ ๆ	เพื่อให้ผู้บริหาร รับทราบ และมีการ ชมเชย หรือกระตุ้น อย่างเหมาะสม	2 เดือน / ครั้ง เริ่ม ตั้งแต่ มี.ย. 2550	

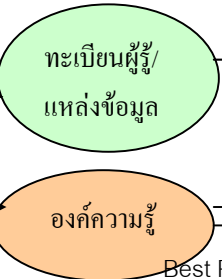
แผนภูมิแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ การประมวล/กลั่นกรอง และการเข้าถึงองค์ความรู้
สำหรับการจัดทำ KM Action Plan ประจำปีงบประมาณ 2550
ของกรมส่งเสริมการเกษตร

การบริหารความเปลี่ยนแปลง

- การส่งเสริมการเข้าถึง และการใช้ประโยชน์ ระบบสารสนเทศองค์ความรู้ด้านส่งเสริมการเกษตร (Contact Center) เช่น การประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ การอบรม การจัดทำคู่มือผู้ใช้ และการให้รางวัล
- การติดตามและประเมินผล และการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการใช้ระบบ

ผลผลิตที่ได้จากการจัดทำ KM ของ 76 จังหวัด และกอง/สำนัก

ผู้รับผิดชอบของจังหวัด และกอง/สำนักประมวล/กลั่นกรอง

- เผยแพร่ ใน ระบบสารสนเทศองค์ความรู้ด้านส่งเสริมการเกษตร (Contact Center)
- เผยแพร่ช่องทางอื่นๆ

- รวบรวมจัดเก็บ (เอกสาร และ/หรือ CD) โดยมีทะเบียนคุณ ฒ จังหวัด และกอง/สำนัก

ฐานข้อมูล Best Practices ในระบบสารสนเทศองค์ความรู้ด้านส่งเสริมการเกษตร (Contact Center)

- การบริหารจัดการและพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง
- การส่งเสริมการควบคุมคุณภาพผลิตผลการเกษตร (ข้อมูลปิด)

คณะผู้รับผิดชอบของจังหวัด และกอง/สำนักพัฒนายกระดับเป็นความรู้วิชาการ

- การบริหารจัดการและพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง 1 เรื่อง
- การส่งเสริมการควบคุมคุณภาพผลิตผลการเกษตร 1 เรื่อง

เผยแพร่สู่สาธารณะ (ข้อมูลเปิด)

- ฐานข้อมูล Best Practices ในระบบสารสนเทศองค์ความรู้ด้านส่งเสริมการเกษตร (Contact Center)
- ช่องทางอื่นๆ

ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานเข้าระบบฐานข้อมูลเพื่อ พิจารณา และนำเสนอ คณะทำงานพิจารณาการเผยแพร่สู่สาธารณะ และการจัดเก็บ

- รวบรวมจัดเก็บ (เอกสาร และ/หรือ CD) โดยมีทะเบียนคุณ ฒ ห้องเรียน KM โดย กวพ.